

Policy

1/2008

TÄHTIHAASTATELUS TAPSA
KEVÄÄN KUUMA TRENDI: KALLELLAAN KASVIKSIIN
KOE AVUSTUSTYÖNTEKIJÄN PALESTIINA
MINNE MENE CHILE?

Ilman että hän olisi tehnyt saman

Päiviämme parjataan individualismin ajoiksi. Kylähenki on rapautunut eikä naapureita moikata rappukäytävässä. Nyt täytyy erottua joukosta ja juoda kahvi – mulle maidolla ja kaneliaromisiirapilla, kuvastaa nääs mun luonnetta – pienissä ja persoonallisissa paikoissa. Hyi Kaisaniemen Wayne's, hyi Teema-mukit, hyi kaikki mikä on massaa. Ihminen olkoon omillaan ja vaipukoon maan alle, under ground.

Vuoden ensimmäisessä numerossa Policykin pajaa yksilöä, mutta myös vaatii häneltä. Kansien sisällä sama mies pääsee ääneen ja toivoo opiskelijoiden löytävän yksilöllisyytensä yliopistolla ollessaan.

Toisin kuin **Aulikki Oksanen** laulaa, taistelu voi syntyä ilman yhteistä rintamaa. Policyn haastattelema **Vilho Kivikangas** on esimerkiksi siitä, mitä yksilö voi saada aikaan sodassa inhimillisiä kärsimyksiä vastaan. Itse asiasa joukot pikemminkin passivoivat kuin synnyttävät taistelua: energiansäästölamppuun

vaihtaminen voi tuntua huonolta vitsiltä, jos muu kaupunki haluaa piehtaroida energiassa. Joukossa toimettomuus tiivistyy, sillä yksilön keinot tuntuvat tylpistyvän enemmistön diktaatuuriin.

Välillä yhteisen rintaman sitä paitsi soisi hajoavan taisteluun kyllästyneiden yksilöiden soraääniin. Sivulla 20 kertaamme, millaisia yhteisiä rintamia on tänä vuonna 60 vuotta täyttävän Palestiinan konfliktin taustalla.

Yksilöllä on usein valta vaikuttaa. Toivottavasti yksilöt kuitenkin pitävät valtaa käyttäessään mielessään ympärillään vellovat massat. Policyn individualisminumero ylistää yksilöllisyyttä mutta ei itsekkyyttä – yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta.

Persoonallisuus ja joukosta erottuminen on välillä paikallaan, mutta mukeja ei kannata torpata vain, koska moikkaileva naapurikin kerää Teemaa.

Vappu Kaarenoja ja Joni Karjalainen
Päätoimittajat

31. vuosikerta

Päätoimitus

Vappu Kaarenoja
Joni Karjalainen

Julkaisija

Valtio-opin opiskelijat ry
PL54 Unioninkatu 37
www.voo.fi

Taitto ja ulkoasu

Vappu Kaarenoja
Joni Karjalainen

Toimittajat

Julia Jousilahti
Vappu Kaarenoja
Joni Karjalainen
Jari Kuikanmäki
Noora Maijala
Johannes Niemeläinen
Niklas Saxén
Anna-Maria Tammi
Kalle Valkama

Avustajat

Antti Kaikkonen
Tuija Lattunen
Eveliina Taipale

Kuvaajat ja kuvittajat

Jouni Hopia
Tuomas Jalava
Vappu Kaarenoja
Joni Karjalainen
Noora Maijala
Niklas Saxén
Tuuli Teelahti

Internet

www.voo.fi/policy

Painopaikka ja painos

Painotalo Casper Oy,
2008. 800 kpl.

Irtonumero: 3 €

Kestotilaus: 12 € / vuosi

Palaute ja tilaukset

policy@voo.fi

ISSN: 1235-4031

Kansi: Multiart Silk 150 g/m²

Paperi: G-Print 100 g/m²

Sisälllys

Pääkirjoitus	3
Kuka mitä hän?	4
Laitokselta	6
Kirjeitä	8
Tapio Lovio – syvämietteinen optimisti Mies anekdoottien fakana	9
Vilho Kivikangas, saanko esitellä Euroopan sankari maksaa potut pottuina	10
Kuka valvoo valvojia? Salakavala nettisensuuri	14
Chile – kahdesti kahtia Mietteitä lattarihallion poliittisesta ilmastosta	18
Osallistu maailmanpoliittiseen konfliktiin Voolainen matkalla myrskyn silmään	20
Ohuen ohuet semiveget Asiaa kasvissyönnistä	21
Taidetta, saatana! 80-luvun Oulussa tapahtui kummia	22
Kolumni	23

Kvartaalin tärrpit:

10.3. kello 9–17 Immanuel Wallerstein avajaisesitysmöisijänä globaalia hallintaa ja ihmisoikeuksien universaalisuutta käsittelevässä seminaarissa (PR, Konsistorin sali)

13.3. kello 10–12 Michele Michelettin luento kuluttamisen politiikasta (PR, sali 8)

23.4. Kestiviikkokabinetti

21.4.–27.4. VOON juhlatuokko

27.3. kello 14–18 SVAL:n seminaari hyvinvointivaltion haasteista, puhumassa mm. Suvi-Anne Siimes

26.3. Kestiviikkokabinetti

Kielisota käynnissä

Puheenjohtajan kannanotto

Ikuisuuskyseisyys – VOOLainen vai voolainen – nousi pinnalle vähän aikaa sitten, kun nykyisen hallituksen rivit repeivät täysin aiheen tiimoilta, sähköpostimaailmassa tosin. Jäsenet joutuivat valitsemaan puolensa verisessä kiistassa, jossa viitattiin kaikkeen mahdolliseen VOON legendojen ja suomen kieliopin väliltä.

Näistä kahdesta kirjoitusasusta kannatan ehdottomasti muotoa VOOLainen. En oikeastaan näe muuta vaihtoehtoa, voolainen kun ei yksinkertaisesti tarkoita mitään. Ensimmäinen muoto taas välittää heti tietämättömälle lukijalle, että kyseessä on lyhenne, eikä vaikkapa uusi slangisana. Itselleni tämä riittää perusteluksi, mutta niille joille se ei riitä, ajatelkaa vaikka, että pyrin tiettyyn jatkuvuuteen hallituksen linjauksissa!

Ote hallituksen pöytäkirjasta 6/2007: "Päätettiin että vaihtoehdoista voolainen ja VOOLainen suositaan jälkimmäistä. Asiasta ei ollut tarvetta suorittaa äänestystä."

Puheenjohtaja

Toimitus vastaa

Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen kielenhuoltaja **Aino Piehl** kirjoitti (28.3.2007): "On tietenkin mahdollista päättää, että omassa organisaatiossa käytetään yhtä tiettyä tapaa, isokirjaimista tai pienikirjaimista, lyhennesanaa tai kirjainlyhennettä, kunhan eri tapoja ei sekoiteta keskenään."

Puheenjohtajamme totesi, että selkeämpää on käyttää kirjoitusasua VOOLainen. Policyn päätoimitus on eri mieltä. Suomessa elää suomalaisia, Helsingissä helsinkiläisiä, siten myös VOOssa voolaisia. Lisäksi, vaikka VOOLainen isojen alkukirjaintensa johdosta erottuu selkeämmin muusta tekstistä, on voolainen luettavuudeltaan parempi ja esteettisemmin miellyttävämpi. Policy suosii kirjoitusasua voolainen.

Seuraavassa numerossa Policy kenties paneutuukin siihen, olemmeko VOO:ssa vai VOOssa. Kaksoispisteillä vai ilman, arvon lukijat?

Vastaukset perustelujen kera osoitteeseen: policy@voo.fi.

Päätoimitus

Helsingkiläinen mysteeri

Helsingissä rakennusten julkisivuihin ilmestyy tämän tästä tussein ja spraymaalein tehtyjä kirkkoveiteitä ja muita tiukkoja statementeja. Vaan, onko kukaan koskaan nähnyt tuomiokirkkoa töhrittyä? Siinä hän sitä olisi, metrikaupalla hohtavan valkoista pinta-alaa rakennuksessa, jota voi pitää Helsingin sydämenä ja jolla on lisäksi paljon symbolista arvoa.

Oiva mahdollisuus avautua kusevasta systeemistä, pettävästä poliitikoista, turkistarhauksesta ja vaikka kuukautiskupeista. Onko olemassa kollektiivinen omatunto, joka kolkuttaa turhautuneimmallakin katu-taiteilijalla?

Tuomiokirkkoseurakunnasta kerrotaan, että joitakin pieniä sotkuja sei-niin tehdään, mutta varsin harvoin. Silloin ne pestään nopeasti pois. Kameravalvontaa tiedetään nykyään olevan kaikkialla, mutta lisäksi seurakunnassa uskotaan, ettei rakennusta juuri töhritä siksi, että se on kirkko. Tuomiokirkon sotkijoilla ei yleensä ole ollut kovin vahvaa poliittista viestiä.

Toisaalta silloin, kun sotkuja ilmestyy, ne kohdistuvat lähes poikkeuksetta yhtä henkilöä vastaan: Ketäpä muuta kuin Jeesusta.

.Julia Jousilahti

Synkkä, synkempi, joulu

Kaikkialla kristillisessä maailmassa joulun viettoon kuuluu laulaminen, sillä joululauluperinteen tehtävä alun perin oli tuoda kristillinen joulu lähemmäksi kansaa.

Itse sain ottaa osaa Brasilian Rio de Janeirossa hauskaan monikansalliseen jouluun, jossa laulanta yhdisti passiin katsomatta. Amerikkalaiset ja australialaiset ystävämme kuitenkin ällistyivät, kun hyvässä hengessä esitimme Varpunen jouluaamuna-teoksen heille vapaasti käännettynä.

Kuolleen pikkuveljen reinkarnaatio pakkaseen jäätyvänä nälkäisenä lintusena ei uhkunut heidän mielestään jouluiloa. Nöyryys ja elämän julmuus eivät tältä hyiseltä kansalta pääse unohtumaan armon juhlanakaan!

Kenties sanoitukset ovat hyvä esimerkki vallan käytöstä, eli siitä kuinka meidät on pantu nöyriksi jo lapsina. Tai sitten me olemme vain synkkä kansa, jopa jouluna. Nurture-nature-problematiikkaa parhaimmillaan!

.El Diablo

Kielikeskus, vaffanculo!

Jatkanpa ranskan opintojani! Pariisi on ihana kaupunki, mutta ne vaan mököttää siellä, jos niille puhuu englantia. Eikun nettiin.

www.helsinki.fi/kielikeskus. Page not found? Ai, Googlen mukaan loppuosaksi pitääkin laittaa "kksc." Tohon tarvitsee keksiä joku muistisääntö. Ja kielikeskuksen opinto-opas onkin Almassa, selvä.

Taso B1 on siis yhtä kuin taso kolme. Voisin suorittaa yhden opintokokonaisuudesta. Mitähän listassa olevista kurseista pitää käydä? Jaa, tuolla on jotain moduuleitakin. Siis moduulit yhdestä kolmeen tasoittain, mutta mikä on mun taso? Ja siis miten nää moduulit eroavat opintokokonaisuudesta? Ehkä otan kuitenkin yksittäisiä kurseja.

Weboodin opinto-oppaasta kielikurseja ei löydy, mutta haen hakuiedoilla. Ei onnistunut, tarvitseeko tässä sitten täyttää kaikki nämä kohdat? Mitkäs olivatkaan kurssin alkamis- ja päättymispäivämäärät...Noin, nyt pitäisi löytyä.

Ei tuloksia? Ihan 1sama, opetelkoot englantia.

.Onx Ok Girl -87

Käytäväpeliiä

– Mikä yhdistää Manchester Unitedia, Juventusta, Bayern Müncheniä, Valkeakosken Hakaa ja Saksan maajoukkuetta? Vahva voittamisen kulttuuri sekä kaunis, monimuotoinen jalkapallo. Voittamisen kulttuuri on niin voimakas, että se tempaa mukanaan monta nuorta jalkapalloilijaa. Kerran identifioituaan näihin mahtaviin joukkueisiin uskollinen kannattaja pysyy mukana niin myötä- kuin vastoinkäymisissä. Vaikka joukkueiden nimet kaikuivat valtio-opin laitoksen käytävillä kuin kiro sanat, tulen aina pysymään uskollisena.

– Mistä tunnistat nuoren ja sinisilmäisen tieteenharjoittajan? Hän ei ole vielä löytänyt omia polkujaan vaan haparoiden yrittää seurata voittajien jalanjälkiä. Suuret ovat suuria, mutta unohtumattomimmat hetket syntyvät kasvutarinoista, Daavidin voittaessa Goljatin. Todellista suuruutta on Arsenalin nuorennusleikkaus ja Litmasen ikuinen taistelu tuulimyllyjä vastaan. Todellinen hegemonia löytyy vain sisintään kuunnellen, sitä on pelin kauneus.

– Olenko siis harhautunut, voiko minut vielä pelastaa väärältä diskursusilta?

– Vaikeaa se on, mutta katso ympärillesi – merkkejä on kaikkialla. Liity FC Jormiin.

.Sokrates ja Platon härkävankeureissa

Kun nainen menee gynekologille

Lääkäri toivottaa naisen tervetulleeksi ja nainen astuu sisään jo valmiiksi hieman nolostuneen oloisena. Lääkäri ohjaa naisen huoneen nurkassa olevaan pukeutumistilaan ja pyytää tätä riisumaan paidan, housut, rintsikat ja alushousut. Nainen sulkee pukeutumistilan verhon ja riisuu paidan, housut, rintsikat ja alushousut.

Nainen huomaa, että hänellä on yllään ainoastaan sukkahielle haisevat ruotsinlippukuvioiset sukat. Tuntuu niin tyhmältä astella pitkä matka verhon takaa gynekologin pöydälle ja levittää jalat niihin rautajuttuihin, ainoastaan sukat jalassa!

Mutta toisaalta, kuinka tyhmää on riisua ne, koska lääkäri ei sitä pyytänyt. Nainen viipyy verhon takana pohtimassa sukkadilemmaa. Hän kiroaa lääkäreitä, koska ihan varmasti lääkiksessäkin on tajuttu, mikä dilemma tämä naisille on.

Miksei lääkärit voisi korvata vaatekappaleluettelonsa yksinkertaisesti vaihtoehtoilla: "riisu kaikki vaatteet" tai vaihtoehtoisesti: "riisu kaikki paitsi sukat". Helpottaisi niin naisen elämää!

®

Toimitus pohti asiaa kirjoittajan kanssa. Yleiseksi käytännöksi ehdotetaan menettelyä, jossa nainen laittaa sukkien lisäksi käsiin käteen ja uimalasit silmille.

Kulutuksesta on tullut sekä poliittinen ongelma että ratkaisu. Se on nousemassa yhdeksi suosituimmista poliittisen toiminnan ja vaikuttamisen areenoista. Lisäksi kulutuksen nähdään olevan syytä yhä useampaan ongelmaan.

KULUTUKSEN POLITISOITUMINEN

– ei vain kukkarolla äänestämistä

TUIJA LATTUNEN
KUVA: VAPPU KAARENOJA

Politiikan tutkimuksen tutkimuskohteena kulutus on vielä varsin uusi aluevaltaus: laajaa huomiota siihen on kiinnitetty vasta muutama vuoden ajan. Tutkimuksessa kulutusta on lähestytty tähän asti lähinnä poliittisen konsumerismin näkökulmasta.

Kyse on kukkarollaan äänestävästä kuluttajakansalaisista. He rankaisevat tai palkitsevat tuotteita ja tuottajia ostopäätöksillään. Samalla he ilmaisevat kulutusvalinnoillaan eettisiä, ekologisia sekä poliittisia arvojaan ja preferenssejään. Poliittisesti motivoitunut kuluttaja kokee siis olevansa myös yksilöllinen poliittinen vaikuttaja ja kantavansa toiminnassaan vastuuta tiedostamistaan epäkohdista jokapäiväisessä elämässään.

Politiikan tutkimuksessa ostopäätöksillä politikointi ja kuluttaja-kansalaisen uudenlaisen poliittisen toimijuuden korostaminen ovat kuitenkin jättäneet varjoonsa osan ilmiökentän problematiikasta. Ilmiössä ei ole kysymys pelkästään poliittisten ongelmien ratkaisemisesta uudella, individualistisella ja perinteisistä politiikan toimintakaavoista poikkeavalla keinoin – kuluttamalla. Kyse on myös uudenlaisen poliittisen ongelmahori-

sonnin noususta.

Kulutuksen kentän laajemmasta politisoitumisesta kertoo esimerkiksi kulttuurihäirinnän (culture jamming) nimellä tunnetun aktivismin nousu.

Taiteen keinoin kulutuskulttuuria vastaan

Kulttuurihäirinnän on sanottu tekevävän saman kuin kansalaisoikeudet 60-luvulla, naisliike 70-luvulla ja ympäristöliike 80-luvulla: haastavan käsityksemme politiikasta. Uutta ovatkin sekä toiminnan keinot että päämäärät.

Kulttuurihäirintäaktiot kommunikoivat poliittista viestiään taiteen keinoin. Ne käyttävät esimerkiksi performanssia, visuaalista vastarintaa kuten vastamainoksia tai logo- ja brändikaappauksia, katutaideita, media-aktivismia tai installaatioita. Näin ne tuovat esiin kulutuksen piiloista politiikkaa ja kulutuskulttuurin kritiikkiä.

Laajempaan päämäärään on kulutuskulttuurin kokonaisvaltainen uudelleenarvioiminen ja kulutusyhteiskunnan ontologinen muutos.

Millaiseksi kulttuurihäirintäliikkeeseen identifioituvat toimijat hahmottavat nykyisen kulutuskulttuurin poliittisen ongelmakentän? Liike ei muodostu järjestöistä tai organisaatioista, vaan ennen kaikkea yksittäisten toimijoiden tai toimijakollektiivien tekemistä taiteenkaltaisista aktioista. Liikeddinnän maailmankuvaa tai päämääriä ei voi lukea toimintakertomuksista tai julkilausumista, vaan ennen kaikkea teosmaisista teoista, joissa kulutuskulttuurin kritiikkiä tuodaan näkyviin.

”Yhdysvalloissa kulutusta kriittisesti arvioiville televisio-kampanjoille ei ole suostuttu myymään mainosaikaa.”

Kulutuskulttuuri on syytä moneen ongelmaan

Näitä aktioita poliittisesti lukemalla olen koostanut kokonaisuuden kulutuksen politisoitumisesta kulttuurihäirinnässä. Tässä hahmotuksessa kulutuskulttuuri on niin ympäristöongelmien kuin tuotannon, demokratian, julkisuuden, mentaalisen ympäristön sekä urbaanin ympäristön epäkohtien ja ongelmien ”juuri”.

Kulutuskulttuurin ongelmakentää yhteen vetäen on ensin todettava sekä kulutuksella että kulutustuotteiden tuotannolla ja jakelulla olevan haitallisia ympäristövaikutuksia. Muun muassa raaka-aineiden hankinnalla, päästöillä, saasteilla ja jätteillä on vaikutuksia ilmaston lämpenemiseen, merien tilaan ja luonnon monimuotoisuuteen. Tiettyjen tuotantokäytäntöjen – esimerkiksi geenimanipuloitujen lajikkeiden tai erilaisten teollisten torjunta-aineiden käytön – taas pelätään vaikuttavan paitsi ympäristöön myös ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen.

Kulutustuotteiden tuotantoon liittyy myös eettisiä ongelmia. Esille nousevat etenkin erilaiset oikeusrikkomukset (työntekijöiden, lasten ja eläinten oikeuksien, ihmisoikeuksien, omistusoikeuksien jne. rikkomukset). Niihin puuttuminen on vaikeaa yhtiövallan kasvun vuoksi. Talouden kysymykset karkaavat demokraattisen kontrollin ulottuvilta – erityisesti silloin kun tuotanto tapahtuu lähes omalakisilla erityistalousalueilla, joissa työvoiman järjestäytyminen ja laillinen valvonta on käytän-

nössä mahdotonta. Oikeuksien toteutumisen kontrolli jääkin useissa tapauksissa kansalaisjärjestöjen tai yhtiöiden itsensä harteille.

Demokraattisen kontrollin ongelmien vuoksi lopullista vastuuta ympäristöseurauksista ja tuotantokäytännöistä tarjotaan helposti poliittisen konsumerismin päärooliin nostamalle, ostovoimalla äänivaltaa käyttävälle kuluttajakansalaiselle.

Kultuurihäirintä herättelee tietämättömiä

Kuluttaja-kansalaisen syntyä ei kuitenkaan ole tervehditty varauksetta. Vaikka monet ovat nähneet siinä uudenlaisen yksilöllisen poliittisen toiminnan ja vastuun mahdollisuuksia, osa epäilee individualisoinnin rapauttavan kykyä vastata kulutuskulttuurin synnyttämiin poliittisiin ongelmiin kollektiivisesti. Osa taas muistuttaa, että suurin osa kansalaisista ei täytä vastuullisen poliittisen kuluttajan tuntomerkkejä – monet ilmaisevat kulutuksellaan muita kuin poliittisia arvostuksiaan.

Yhtenä synnä tähän pidetään kuluttajien tietämättömyyttä: kulutustuotteiden sekä kulutuksen ja tuotannon eettisten, ekologisten ja sosiaalisten epäkohtien välistä yhteyttä ei tunneta. Kulttuurihäirintäaktioissa tuo yhteys pyritäänkin tuomaan esiin.

Aktioissa käytetään huomiotaherättäviä ja siten tehokkaasti leviäviä ilmaisumuotoja. Näin tehdään osittain siksi, että kulutuskriittisten tai tuotannon epäkohtiin pureutuvien viestien on vaikeaa päästä esille kaupallistuneessa ja mainonnallistuneessa julkisuudessa. Yhdysvalloissa se ei onnistu edes rahalla, sillä kulutusta kriittisesti arvioiville televisiokampanjoille ei ole suostuttu myymään mainosaikaa. Suomessa eläintuotantoa kriittisesti esiin tuonut mainoskampanja joutui ulkomainosyhtiön sensuurin kohteeksi. Julkisen sfäärin ”jokamiehenoikeuksista” ja informaatiodiversiteetin säilyttämisestä kaupallisessa viestintäympäristössä onkin tulossa antikonsumeristisen liikkeen keskeisimpiä kamppailuja.

Mielen ympäristöliike

Kulttuurihäirinnästä puhutaan toisinaan myös ”mielen ympäristöliikkeenä” (environmental movement of the mind). Perinteisen ympäristöliikkeen toimintatapa noudattaen se pyrkii suojelemaan mentaalista ympäristöä uhilta ja vahingoittumiselta. Esimerkiksi mainonnallistumisen kokemus on nostanut esiin

U37:N UUMENISTA: TUIJA LATTUNEN

• Tutkija valtiopin laitoksella

• Valmistunut vuonna 2003, aloitti jatkoopinnot 2004

• Tekee väitöskirjaa taide-
muotoisesta aktivismista

• Harrastaa kissoja, ruokaa, lukemista ja oikeastaan kaikkea ei-liikunnallista

• Lempijuoma ”reilu luomu earl grey hunajalla”

suoranaista mainosvastaisuutta ja vaatimuksia PR-puheesta vapaista vyöhykkeistä.

Eri puolilla maailmaa onkin nähty suoraa toimintaa mainoksettomien tilojen synnyttämiseksi. Kaupunkitilan kaupallistuminen on myös synnyttänyt puolijulkisia tiloja, joissa puheoikeutta on lähinnä kulutusta tukeville viesteillä. Niissä muu kuin kuluttamiseen liittyvä toiminta on tiukasti säänneltyä. Se rajoittaa muun muassa poliittisesti toimimisen mahdollisuuksia.

Kulutuksen politisoituminen näkyikin siis myös kamppailuna kaupunkitilasta: siitä halutaan avoin, diskursiivinen ja julkinen, myös poliittinen tila.

Kulutuksen politiikasta ja kamppailusta kulutuskulttuurin epäkohtien muuttamiseksi on näin ollen tullut useita niin sanottuja yhden asian kamppailuja yhteen sitova kehys. Se on kokoava kamppailu kaikille niille toimijoille,

joiden mukaan monet poliittiset, yhteiskunnalliset, ekologiset ja julkisuuden muutokset edellyttävät ennen kaikkea muutoksia kulutuskulttuurissa ja kulutuskeskeisessä elämäntavassa.

Kulutuksen politisoituminen on merkittävässä roolissa useissa 2000-luvun alun aktivistisissa kamppailuissa, eikä kaikkia niistä käydä ostovoimaa aseena käyttäen. Tutkittaessa kulutuksen politiikkaa onkin syytä pitää mielessä, että poliittinen kuluttaminen ja kuluttamisen politisoituminen eivät ole toistensa synonyymeja.

Poliittisen konsumerismin tutkimuksen kärkinimi Michele Micheletti luennoi 13.3. kello 10-12 (PR sali 8) otsikolla "Political Consumerism: Boycotting, Buycotting, and Culture Jamming as Forms of Political Participation".

PUHEENJOHTAJAN SANA

Sanonta ”uusi vuosi, uudet kujeet” on todella korni, mutta on myönnettävä, että siinä piilee pala totuuttakin. Jos miehen tulevaa vuotta VOO:n toiminnan kannalta, niin tulemme toivottavasti näkemään ainakin jossain määrin uusia kujeita.

Yhtenä kehittämisen kohteena näen tapahtumakalenterimme, joka on omana yliopistoaikakanani ollut toimiva, mutta toisaalta kalenteri on myös jämähtänyt vähän paikoilleen. Tavallaan se on tietenkin hyvä asia, sillä suurin osa perinteistä ei ole ilman syytä. Välillä sitä kuitenkin miettii, onko kaikille vakiintuneille tapahtumille tosiaan kysyntää, vai pitäisikö toisinaan koettaa jotain muuta?

En edes yritä väittää, että tämänvuotinen hallitus muuttaisi VOO:n toimintaa radikaalisti. Haaveissani on tosin edelleen järjestää tapahtumia – varsinkin asia-pitoisia – jotka myös vanhemmat opiskelijat kokisivat omikseen.

Harmikseni tämä on helpommin sanottu kuin tehty. Viime vuoden lopulla hallitus keräsi palautetta toiminnastaan ja toivoi saavansa jäseniltä raikkaita ideoita sekä osviittaa siihen mitä kansa halusi järjestettävän. Palautteen vastausprosentti oli promillen luokkaa. Onhan vaaleissa äänestämättä jättäminenkin kannanotto, mutta siinä vaiheessa on turha valittaa, kun tulos ei olekaan se toivottu.

Hallitus järjestää mielellään juuri sellaista toimintaa, mikä VOO:laisia kiinnostaa, mutta siihen tarvittaisiin myös muiden panostusta, esimerkiksi juuri palautteen muodossa. On nimittäin aikamoista hakuammuntaa arvailla, minkä tyyppisiä tapahtumia jäsenet haluaisivat, mutta palautetta odotellessa ei ole muutaakaan vaihtoehtoa. Kertokaa, jos osumme edes lähelle!

Mielipiteitä otetaan edelleen vastaan osoitteeseen: voo-hallitus@helsinki.fi.

Anna-Maria Tammi,
VOO:n puheenjohtaja 2008

TYÖELÄMÄN TERVEISET

- Mihin valtiotieteiden maisteri työllistyy? Palstalla entiset voolaiset kertovat, mihin he ovat valmistuttuaan päätyneet.

Palautettuani gradun juuri ennen joulua 2006, minulle tarjottiin mahdollisuutta työhaastatteluun organisaatiossa nimeltä Demo. Nimi ei sanonut minulle mitään, mutta vastasin myöntävästi. Organisaation virallisiksi nimeksi paljastui Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö (DEMO) ry, mikä kuulosti siltä, että työllä voisi olla jopa jotain tekemistä valtio-opin kanssa.

Kohta vuoden Demon toiminnanjohtajan avustajan töitä tehneenä tiedän, että työlläni todella on tekemistä valtio-opin kanssa. Toiminnan ytimessä on nimittäin demokratia ja sen tukeminen kehitysmaissa. Yhdistys on suomalaisten eduskuntapuolueiden yhteistyöjärjestö, joka tekee kehitysyhteistyötä puolueoimijoiden asiantuntemusta hyödyntäen. Mutta mitä tekemistä puolueilla on kehitysyhteistyön kanssa?

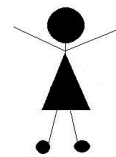
Paljonkin, sillä kehityksen aikaansaamiseksi tarvitaan paitsi kansalaisyhteiskuntaa myös poliittisia puolueita. Puolueet ovat tärkeitä yhteisen tahdon ja yhteiskuntarauhan muodostajia, ne ovat avainasemassa hallituksen muodostamisessa, edustuksellisuudessa ja ennen kaikkea hallinnon toimien valvomisessa.

Lyhyesti sanottuna demokratia vaatii vastuullisia ja toimivia puolueita, joiden rooli ei ole vain kilpailla ja osallistua vaaleihin: niiden tulee toimia yleiseksi eduksi ja toimia kanavana hallinnon ja kansalaisten välillä.

Tästä juuri Demossa on kyse. Demo tuo yhteen suomalaisten ja kohdemaidensa (tällä hetkellä Tansania ja Nepal) eduskuntapuolueiden eri tasojen toimijoita yli puoluerajojen. Demo ei vie suomalaista mallia kehitysmaihin, vaan se tarjoaa toimijoille mahdollisuuden käydä

dialogia hyvistä kokemuksista ja ongelmakohdista ja järjestää tarvittavaa koulutusta.

Yli puoluerajojen tapahtuvan molemminpuolisen oppimisen kautta Demo pyrkii osoittamaan, että yhteiskuntarauha ja sitä myötä kehitys ovat mahdollisia, jos ihmiset osaavat toimia ja etsiä ratkaisuja yhteistyössä toistensa kanssa.

Eveliina Taipale
Avustaja
Puolueiden kansainvälinen
demokratiayhteistyö
(DEMO) ry

TAPIO LOVIO - SYVÄMIETTEINEN OPTIMISTI

Polycyn tähtihaastattelu: mitä on hyvä opetus?

Jos olet käynyt Suomen poliittiset järjestelmät -kurssin, olet mitä todennäköisimmin tavannut **Tapio Lovion**. Jos olet käynyt hänen kanssaan taukokahvilla, olet mitä todennäköisimmin havainnut hänen kiinnostuksensa opiskelijoihinsa. Tapio välittää ja se näkyy laajana materiaalitajontana hänen luennoillaan. Aiheeseen kuin aiheeseen löytyy sopiva lehtiartikkeli, ja opiskelija pystyy näin yhdistelemään nykypäivän tapahtumia teoriaan. ”Eri taustan omaavien opiskelijoiden yhteiskursseilla voi havaita sen lisäarvon, jota kokemus ja ainevalinnat tuovat kunkin tapaan ajatella”, Lovio toteaa. Ei ole suotavaa leiriytyä pieneksi yhteiseksi, erikoistumisessa on omat rajoittavat tekijänsä.

Asiantuntevia poliitikkoja?

Tämänhetkinen uraputki -malli ei ole Lovion mieleen. ”Opiskeluvaiheeseen liittyy yksilöllisyyden löytyminen, ja tähän tulisi myös olla mahdollisuus käyttää aikaa.” Itse hän tunnistaa opiskeluaikoinaan lukeneensa vähän kaikkea, mikä tuntui kiinnostavalta ja monipuolisen tietokentän saavuttamiseksi se olisi edelleen tärkeää. Valtio-opin yhdistäminen luon-

nontieteisiin tarjoaa hänen mielestään hedelmällistä tietopohjaa esimerkiksi keskusteluun ilmastonmuutoksesta. Jo oman uskottavuuden kannalta olisi mitä ilmeisimmin hyödyllistä keskittyä muuhunkin kuin klassisiin poliittisiin ajattelijoihin. ”Monitieteellisyttä ei toki tulisi harjoittaa oman tieteenalan spesifin osaamisen kustannuksella, mutta johtopäätökset ja niiden koettelu suhteessa eri käytäntöihin tukevat avoimen yhteiskunnan olemassaoloa”, Lovio lisää.

Miksi opettaminen?

Kouluaiikoina Ressussa yhteiskunnallisia asioita käsitteiden opintopiirien vetäminen loi pohjaa Tapion opettajanuralle. Myöhemmin linjavalintaan valtio-opin sisällä olivat vaikuttamassa nimenomaan kiinnostavat opettajat, mutta miten sitten voi määritellä hyvän tai kiinnostavan opettajan? Tyyppejä on useita niin hyvissä opettajissa kuin hyvissä opiskelijoissakin, Lovio kertoo. Tärkeää on luoda kontakti. Kyse ei ole vain tiedoista ja taidoista vaan myös kemialla on osansa. Se miten sosiaalisesti käyttäytyy kollegoidensa ja opiskelijoidensa kanssa, muokkaa tätä suhdetta. Työnteko nuor-

KUVA JA TEKSTI: NOORA MAIJALA

resta asti on auttanut opettamisessa: ”Siinä on oppinut lukemaan ihmisiä sekä esimiesten ja alaisten välisiä suhteita. Mikä tahansa työ auttaa tulemaan myös paremmaksi esimieheksi.”

Prosessoi!

Saan eteeni Keniaan liittyvän artikkelin ja Tapio pyytää minua kiinnittämään huomiota kuvaan, kuvatekstiin ja kokonaisuutensa. Hän kehottaa opiskelijoitaan säilyttämään tällaisia mediaotoksia ja pohtimaan muutaman opiskeluvuoden jälkeen uudestaan niiden merkitystä. Miten tapa lukea näitä kokonaisuuksia muuttuu, miten ammattitaito ja perspektiivi kehittyvät? Lovio muistuttaa, että olemme pitkän prosessin tulos. Se miten kontaktimme muihin vaikuttavat siihen, miten yhdisteemme asioita eri konteksteissa, on osa sitä ymmärrystä, jota tarvitsemme kirjatenttien lisäksi. Meidän tulisi siis lukea, verkostoitua, ajatella ja kehittyä. Mikä olisi sen parempaa?

Tapio Lovio siis uskoo opiskelijoihinsa, tietoon ja hyviin kahviloihin – ja tietenkin hyvään opettamiseen. On onni olla valtiotieteilijä.

VILHO KIVIKANGAS

VAPPU KAARENOJA

KUVAT: VILHO KIVIKANKAAN KOTIALBUMISTA

SAANKO ESITTEILLÄ

Mongolia vuonna 1991 oli Vilho Kivikankaan mukaan kauheassa aämässä. Neuvostoliitosta irtautuneessa maassa valta oli keikahtanut vasemmalta oikealle ja entinen emämaa oli lopettanut kaiken avun. ”Niillähän ei ollut mitään”, Kivikangas kuvailee 90-luvun alun Mongoliaa.

Sisätautien erikoislääkäriksi Helsingin yliopistosta valmistunut Kivikangas on nähnyt Mongolian lisäksi noin 70 muuta maata. ”Minulla on ollut tilaisuus seikkailla ja käydä lähetysjärjestöjen tilaisuuksissa eri puolilla maailmaa. Kun olen koulutukseltani lääkäri opin hyvin pian, että minä pääsen sellaisiin maihin joihin muut ei pääse”, kertoo Fida Internationalin kehitysapuosaston puheenjohtajana 26 vuotta ollut Kivikangas.

Vilho Kivikangas oli todennäköisesti ensimmäinen länsimaalainen lääkäri, joka kutsuttiin perehtymään Mongolian terveyshuoltotilanteeseen maan avauduttua länteen.

Reissulla häntä muun muassa tutustutettiin maan pääkaupungin lastenklinikkaan. Siellä lääkärit määräsivät lapsille insuliinia, jota ei apteekkien tyhjillä hyllyillä kuitenkaan saanut. ”Mongolian KGB:n päällikkö pyysi minua tuomaan Suomeen sellaiset terveiset, että Mongolia tarvitsee apua”, mies muistelee.

Suomeen palattuaan Kivikangas tarttuikin toimeen. Kun työpäivä työterveyslääkärinä oli ohi, hän kokosi avustuskuormaa Mongoliaan vietäväksi. Pian kasassa oli 42 tonnia sairaalatarvikkeita sekä lääkkeitä ja kuorma lennätettiin Mongoliaan. ”Perheen kanssa me sitä pakattiin.”

Mongolian projektin jälkeen apua tarvittiin nurkan takana – Venäjällä pula oli suuri. Apuun rientänyt Vilho Kivikangas onkin käynyt itänaapurissa 150 kertaa vuoden 1991 jälkeen. ”Minulla on ollut jatkuva viisumi ja viranomaisilta kutsu tulla Venäjälle tekemään humanitaarista työtä”, hän sanoo.

Vilkkaimpina aikoina lähes kaikki miehen vii-

Hän on bondaillut Bob Geldofin kanssa. Häntä on syytetty kavalluksesta sekä huumausainerikoksista. Hän on kenties ainoa suomalainen, joka saa tulla ja mennä Pohjois-Koreassa mielensä mukaan. Vilho Kivikangas on Time-lehden valinta eurooppalaiseksi sankariksi.

konloput kuuluivat Venäjällä: torstaina lähdetiin rekan kanssa ja sunnuntaina ajettiin takaisin. Autoissa kulki lääkkeitä, jotka pelastivat naapurivaltiossa henkiä, mutta jotka saattoivat lääkärin vaikeuksiin.

Tarkkailijat perässä

”Tilanne on sellainen, että jos Helsingissä perheessä joku kuolee, niin omaiset ottaa muovipussin, kerää kaikki mamman tai papan lääkkeet muovipussiin ja vie pussin apteekkiin. Ja apteekki panee ne mustaan säkkiin ja vie YTV:n lajittelukeskukseen. Sinnehän kerääntyvät sitten tolkkuttomat määrät kurantteja lääkkeitä”, aloittaa Kivikangas.

Muuan YTV:n lajittelukeskuksessa työskennellyt lääkintätekniikko harmitteli tuhlausta nähdessään, kuinka käyttökelpoisia lääkkeitä meni kalliilla hävitettäväksi Riihimäelle. ”Hänellä tuli ahaa-elämys, että eiköhän näitä voisi käyttää avustustyöhön”, Kivikangas kertoo. Vuonna 1994 Kivikangas meni lajittelukeskukseen tarkistamaan tilanteen ja totesi, että siellä tosiaan lojui hirveän hyviä lääkkeitä.

Sen jälkeen lääkäri ajoi kahden viikon välein fiatillisen mustia säkkejä autotalliinsa ja lajittelee siellä lääkkeitä Venäjälle vietäväksi.

Ikävä kyllä Kivikankaan perään oli pantu tarkkailijat: ”Aina kun kävin siellä, olin kuulemma maksanut rahalla näistä lääkkeistä ja vienyt lääkkeet ja myynyt Venäjälle. Tästähän se haloo nousi.”

Helmikuussa 1995 Vilho Kivikankaan oven taakse saapui kaksi miestä Helsingin kaupungin rikospoliisin huumeosastolta kotietsintäluvan kera. ”Vaimo meni avaamaan oven ja siellä

kysyttiin, että missä on tohtori Kivikangas. Se oli järkyttävä lähtö. Minä olin kuusi tuntia pidätettynä. Minustahan tehtiin iso roisto”.

Pian oli televisiossa uutinen, että eläkkeellä oleva lääkäri on vienyt Venäjälle tonneittain vanhentuneita lääkkeitä. ”Ja minä aina sitten sanon että minä en ole koskaan vienyt vanhentuneita lääkkeitä”, Kivikangas puuskahtaa. Uutisen mukaan lääkäriä etsittiin rajojen molemmilta puolilta. Syytetty oli avustuspuhissa Venäjällä, minkä takia häntä ei oitis tavoitettu.

Vilho Kivikangas kaivaa arkistoistaan esiin syytelistan, jossa luetellaan kymmeniä rikoksia: kavalluksia, huumausainerikoksia, kätkemisrikoksia, salakuljetusrikoksia. Oikeusjuttu kesti kolme vuotta, kunnes Matti Wuoren puolustama Vilho Kivikangas voitti tapauksen hovioikeudessa.

Ei enää soittelee

Oikeudenkäynti oli raskas, mutta julkisuudesta oli myös hyötyä.

”Sitä ennen kaikkia näitä avustushommia varten minun piti soitella, että nyt mä oisin taas lähössä. Niinku tää Mongolia-keräys – sitä varten minun piti varmaan 50 ihmiselle soittoa, että voisiko saada lääkkeitä. Sen jälkeen kun tää prosessi oli, en oo yhteenkään paikkaan soittanut. Kaikilla on sellanen käsitys että toi mies ja hänen järjestönsä vie tavarat perille.”

Tämä on auttanut myöhempää toimintaa esimerkiksi Pohjois-Koreassa. ”Ei ole tarvinnut soittoa että onko lääkkeitä, vaan minulle on soitettu että meillähän on ja otatko vastaan”, Kivikangas iloitsee.

Cherie Blairin kanssa Timen juhlassa

Tervetuloa Pohjois-Koreaan

Tohtori osallistui 1998 Ruotsissa kansainvälisen avustusjärjestöjen kokoukseen, jonka jälkeen alkoi Fidan poikkeuksellinen työ Pohjois-Koreassa. Kokoukseen tuli Pohjois-Korean edustajilta tieto, että maassa nähdään nälkää ja että apua tarvitaan. ”Kun siinä kokouksessa kerrottiin näistä tarpeista, mulle välähti kyllä heti että tohon junaanhan Ville hyppää”, lääkäri hekottaa.

Kivikangas meni lääkelista kourassa Pohjois-Korean konsulaattiin kertomaan, että haluaisi viedä maahan lääkkeitä. ”Kahden viikon kulluttua tuli mulle tuli tieto, että tervetuloa Pohjois-Koreaan”.

Pohjois-Koreaan lentänyt tohtori pääsi kenties ainoana suomalaisena tutustumaan maan tarpeisiin perusteellisesti ulkoministeriön vierana. Ahdinko tulva-alueilla oli suuri: ihmisillä ei ollut puhdasta vettä ja he söivät ruohoa ja sitä

Bob Geldof ja Vilho Kivikangas Time-lehden tilaisuudessa

Iltalehden lööppi 13.3.1995

mitä saivat irti puiden rungoista kaapimalla.

Kivikankaalla on erittäin hyvät suhteet Pohjois-Koreaan. ”Me ollaan oikein hyviä ystäviä”, hän toteaa Pohjois-Korean Ruotsin suurlähettilästä ja näyttää käyntikorttia: ”**Jon In Chan**, Ambassador, Extraordinary and Plenipotentiary of D.P.R. of Korea”.

”Tällä hetkellä olen todennäköisesti ainoa ihminen Suomesta diplomaattien lisäksi – niitäkään ei oo kovin montaa – joka saan mennä ja tulla Pohjois-Koreassa miten haluan.”

”Huippuhan oli se, että olen saanut tilaisuuden käydä opettamassa meidän ulkoministeriön aluepoliittisen osaston päälliköitä”, Kivikangas hämmästelee. ”He ovat yrittäneet saada pääsyn Pohjois-Korean maaseudulle mutta eivät ole saaneet.”

Ponnekkuus on palkittu

Valtio ja muut NGO:t Fidaa lukuun ottamatta ovat voimattomia Pohjois-Koreassa. Vuonna 2005 valtion johto lähetti kotiin kaikki ulkomaiset avustusjärjestöt paitsi Fidan. Vaikuttaa siltä, että Fidan poikkeuksellisen hyvä menestys on hyvin pitkälle Vilho Kivikankaan tarkokkuuden ansiota – mies lajittelee lääkkeitä autotallissaan yökaudet jos on tarvis.

”Olin itse sotalapsena Ruotsissa ja minulla on hirveän hyvät kokemukset sieltä. Kyllä olen kiitollinen että siellä autettiin, nyt pitää antaa hyvän kiertää”, vastaa Kivikangas kysymykseen siitä, mistä hän on saanut palavan halun auttaa.

Oikeudenkäynti oli kova koettelemus, mutta sittemmin Kivikangas on saanut runsaasti tunnustusta. Hänelle on myönnetty lääkintä-neuvoksen arvonimi ja Time-lehti valitsi hänet vuonna 2004 kahdenkymmenen yhdeksän eurooppalaisen sankarin joukkoon.

”Yhtenä torstaina ulko-oven taakse ilmestyi japanilainen tyttö. Siihen aikaa oli menossa Noriko Show, ja se tyttö oli niin Norikon näkönen, että rupesin kurkkimaan pihalle että siellä täytyy olla joku lehtimies jossain”, kertoo Kivikangas.

Japanilainen tyttö ei kuitenkaan ollut Noriko, vaan Time-lehden toimittaja. Lehdessä koottiin jokavuotista listaa eurooppalaisista sankareista eli tyypeistä, jotka ovat epäitsekäästi panneet itsensä likoon hyvän asian vuoksi. Helsingin Sanomien toimittajat **Saska Snellman** ja **Anu Nousiainen** olivat ehdottaneet

Pohjois-Koreassa on unohtunut taito viljellä perunoita, mutta Suomenkaan perunarintamalla ei välttämättä mene kovin vahvasti. Unicafe on lanseerannut pahvikolmiot, joissa kuvilla ja yksityiskohtaisella ohjetekstillä selostetaan ruokailijoille perunankuorinnan tekniikka.

Unicafen markkinointipäällikkö Satu Orismaa, onko perunankuorimisohje vitsi?

- Ei välttämättä ole kokonaan. Halusimme laittaa pahvikolmion pilke silmäkulmassa, mutta asiassa on puolensa ja puolensa. Tää liittyy kuoriperunan palaimiseen valikoimiin, ja perunan kuorinta on kansallistaito. Toki vaikka oletus on että kaikki osaavat kuoria perunat.

Onko tullut esille kyyvyttömyyttä kuoria perunoita?

- Emme ole tätä asiaa tutkineet, eikä se ollut tässä taustalla. Mutta ohjeen ei ole missään nimessä tarkoitus loukata ketään, pikemminkin päinvastoin!

Mistä kertoo havainto, etteivät kaikki yliopisto-opiskelijat osaa kuoria perunoita?

- Nyt en tuohon osaa ottaa kantaa sen enempää. Suosittelen, että otat yhteyttä linjapäällikköömme **Matti Lempiseen**, hänellä on varmasti sanottavaa aiheesta.

Matti Lempinen, Unicafen linjapäällikkö,

kommentoisitko perunankuorintaohjetta?

- Meillä oli aiheesta keskustelua ja mä tapani mukaan puolustin perunoiden tarjoilemista kuoripäällisinä. Siinä keskustelussa todettiin, että tilanne voi hyvinkin olla, etteivät kaikki osaa kuoria perunoita.

- Jos mietit esimerkiksi mummon lihapullia, niin onko teillä suvussa ollut tapana että resepti ja taito kiertää sukupolvelta toiselle?

Ei.

- Vähän sama on kuoriperunoiden kanssa. Kaikki kyllä tietää mummon lihapullat, niitähän saa kaupan hyllyltä myyntituotteina. Mutta niitä osaa harva tehdä.

- Mä oon seurannu tilannetta ravintotalalla, enkä ees uskalla sanoa, miten monta prosenttia ruokailijoista mun arvion mukaan ei osaa kuoria perunoita. Jos vierekkäin on riisiä ja perunaa, suurin osa ottaa riisin koska kuoriminen tuntuu niin rasakalta ja aikaavievältä toimenpiteeltä.

lehdelle Kivikangasta.

”Minä olin vähän niin kuin Liisa Ihmemaassa, Ritvan kanssa kuljettiin ja ihmeteltiin maailman menoa”, kertoo sankari tunnelmista Lontoossa pidetystä palkinnonjakotilaisuudesta, johon hän osallistui vaimonsa kanssa.

Kivikangas on yhä mukana Fidan toiminnassa. Pohjois-Koreassa on käynnissä projekti, jossa opetetaan paikallisia viljelemään perunaa – taito unohtui 40-vuotisen perunanviljelykielen aikana.

”Pohjois-Koreassa oli hyvä perunakulttuuri, mutta isännän käskystä lopetettiin perunanviljely 50-luvun alussa. **Kim Il Sung** ilmoitti, että rikkaissa maassa syödään riisiä ja köyhissä perunaa”, harmittelee Kivikangas. Riisi kasvaa vain maan etelärajalla, pohjoisessa ilmoitus aiheutti nälänhätää.

Vapaa-ajalla Kivikangas oleilee mökillä lastenlastensa kanssa.■

KANNUNVALAJIEN

valmennuskurssit

Valmennuskurssit valtiotieteelliseen tiedekuntaan 15 vuoden kokemuksella

- **Markkinajohtaja alallaan**
- **Pienimmät ryhmäkoot (12 oppilasta)**
- **Valtsikan opiskelijoiden kokonaan omistama**

Tulokset puhuvat puolestaan:

- **Vuosittain 33-43% oppilaistamme pääsee valintakokeesta sisään**
- **Asteikolla 1-7 oppilaamme ovat vuosittain antaneet yleisarvosanaksi kurseistamme 5,71-5,96**

[Lisätietoja osoitteesta: www.kannustin.fi](http://www.kannustin.fi)

Kannunvalajat ja Kannustin Oy

Kannunvalajat ry on Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan opiskelijajärjestö, johon kuuluvat kaikki tiedekunnan opiskelijat. Kannustin Oy on Kannunvalajien omistama yritys, joka valmentaa hakijoita valtiotieteellisen tiedekunnan pääsykokeisiin 14 vuoden kokemuksella. Osallistumalla valmennuskursseilleme tuet samalla tulevan opinahjosi opiskelijatoimintaa.

Kuka valvoo valvojia?

JARI KUIKANMÄKI

KUVITUS: VAPPU KAARENOJA, NIKLAS VAINIO

Sananvapaus liittyy paitsi vallitsevan yhteiskuntajärjestyksen käsitykseen arvoista, myös niihin tekniisiin menetelmiin, joilla viestejä voidaan julkaista ja levittää ja toisaalta kuinka viestejä voidaan pimittää. Kirjapainotaidon leviämistä seurasivat katolisen kirkon kiellettyjen kirjojen listat, Indexit, joista ensimmäinen julkaistiin 1500-luvulla. Listoihin on vuosisatojen saatossa kertynyt teoksia lähes kaikilta merkittäviltä länsimaisilta ajattelijoilta aina **Galileo Galileista Jean-Paul Sartreen**.

Kirkon sensorien leiman kirjojen etusivuilla olivat ennakkosensuuria, ja usein sensuurista puhuttaessa tarkoitetaan juuri valtion tai muun viranomaisen ennakkotarkastusjärjestelmää.

Tunnettuna jälkisen suurin esimerkinä voisi mainita vaikkapa natsien vuoden 1933 kirjaroviokampanjan, jossa yhden illan aikana yliopistokaupungeissa ympäri Saksaa poltettiin noin 25 000 nidettä kirjoja juhlavissa seremoioissa. Kampanjan takana oli reipashenkkinen opiskelijajärjestötoiminta.

Moderni aikakausi on synnyttänyt monia uusia ja tehokkaita tiedonvälityksen keinoja, kuten perinteisen sanomalehdistön, radion ja television. Internet eroaa näistä; kukaan ei osaa ennustaa sen vaikutuksia tai tulevaisuutta. Tänä päivänä säädettävä harmitoman olinen lainsäädäntö saattaaakin tulevaisuudessa osoittautua kohtalokkaaksi virheeksi.

Kommunistisessa Romaniassa salainen poliisi myönsi aseenkantoluvan helpommin kuin luvan kirjoituskoneeseen. Jos jo kynä on miekkaa mahtavampi, oli vallanpitäjillä kenties aivan perusteltu syy pelätä kirjoituskoneita. Kuinka on internetin laita – joko sananvapaus ja sensuuri ovat siirtymässä kauhun tasapainoon?

Orwell-kortti pöytään

George Orwellin romaani Vuonna 1984 lienee yksi useimmin sensuurikeskusteluissa käytetyistä esimerkeistä, ja usein Orwell-kortti nähdäänkin jo sensuurikeskustelun alkupuoleilla. Neuvostoliitossa aikoinaan käännettyssä kirjassa Orwell kuvaa mm. Totuuden ministeriötä, jonka avulla Isoveli pyrkii muuttamaan historiaa vastaamaan Puolueen kulloistakin linjaa.

”Periaatteena on omatupa, oma lupa.”

Lisäksi kirjailijan yhteiskuntavisiossa kehitetään uuskieltä, jonka lopullisena tavoitteena on tehdä Puolueen vastaiset ajatusrikokset mahdottomiksi.

Mutta olisiko Orwellkaan osannut kuvitella internetin mahdollisuuksia ja uhkia tiedonvälitykselle, kun vähitellen lähes kaikki tieto digitalisoituu ja siirtyy verkkoon.

Internet-ajalla kirjaroviot olisivat kovin kömpelöitä – bittivaruudessa niitä ei yksinkertaisesti tarvita. Samalla kun tiedon digitalisointi on helpottanut sen levittämistä, on myös tiedon tuhoamisesta ja salaamisesta tullut entistä hienovaraisempaa ja näkymättömämpää.

Operaattorit voivat estää käyttäjien pääsyn

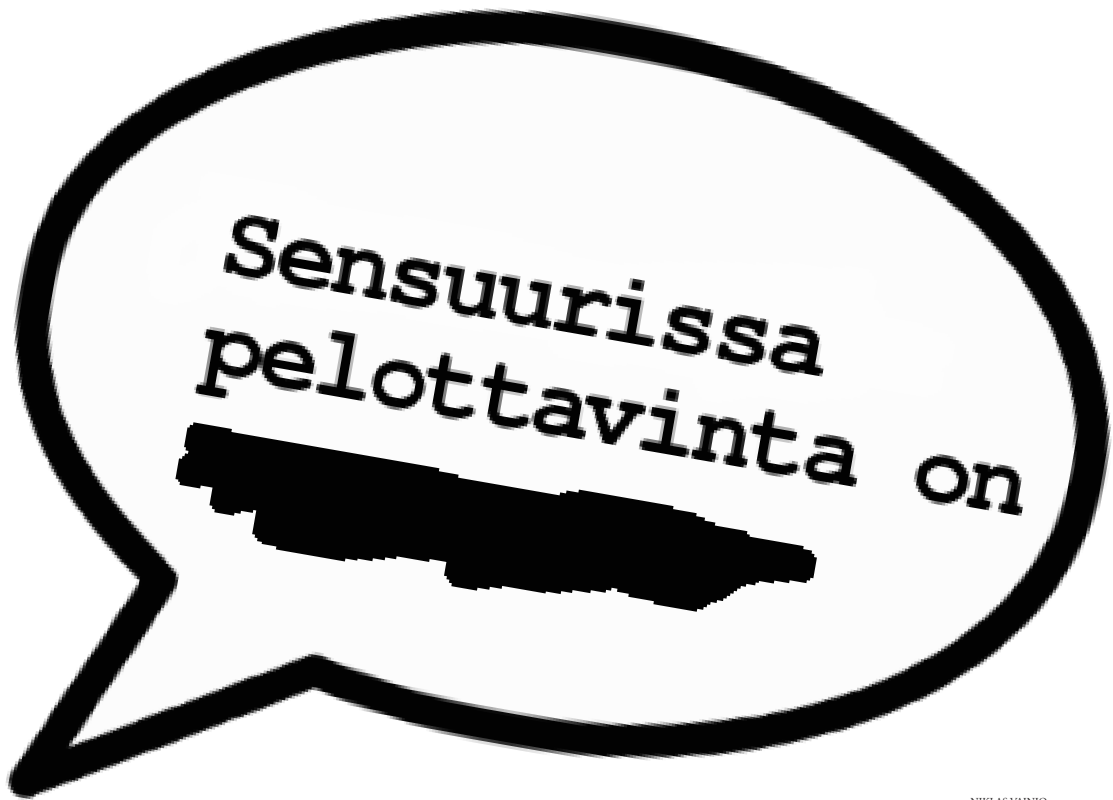
valitsemiinsa osoitteisiin, internet-palveluiden moderaattorit jäljittää ja poistaa valitsemaansa materiaalia ja hakukoneet rajata hakuheutonsa haluamallaan tavalla. Käyttäjä ei välttämättä huomaa mitään.

Kiinnittäkää foliohattunne - sensuuria meillä ja muualla

17.11.2006 hyväksymässään laissa eduskunta antoi poliisille valtuudet salaisiksi luokitelluista internetin sulkulistojen käyttöönorolle. Lisätäkseen ip-osoitteen sulkulistaan viranomaiset eivät tarvitse oikeutusta tiedosta, eikä lisäyksistä näin ollen voi saada tietoa tai valittaa.

Operaattorit toteuttavat vuoden alusta käyttöön otettuja sulkulistoja toistaiseksi vapaach-toisen pakon nimissä. Sananvapausaktivistien mukaan suomalaisilta on jo nyt evätty pääsy sadoille laillisillekin sivustoille. Ainakin retoriikan tasolla kyse on lapsipornon kitkemisestä.

Lakia on perusteltu tarpeella suojella lapsia ja antaa poliisille tarvittavan järeät keinot taistella lapsipornoa vastaan. Lain arvostelijat ovat kuitenkin väittäneet, ettei se tuo merkittävää lisäarvoa keinoihin, joita poliisi on jo entuudestaan käyttävissä; lakia on ennakkotapauksesta internetin sisällön kontrolloimiseksi. Valvojia ei valvo kukaan. Lain lausuntokoosteesta Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta

NIKLAS VAINIO

kommentoiti sitä mm. ”ilmeisellä tavalla perustuslainvastaiseksi”.

Eri viranomaiset sen sijaan ovat toivoneet sulkulistakäytännön laajentamista useaan otteeseen mm. vertaisverkkosivustojen, uhkapelien ja rasistiseksi määritellyn materiaalin estämiseen. Juridisesti vaikeiden tapausten on kenties ajateltu ratkeavan yksinkertaisimmin, jos tuomioistuinten mielipidettä ei kysytä eikä puolustusta kuulla.

Keskusrikospoliisi onkin jo ryhtynyt kokeilemaan, mihin kaikkeen uudella lailla pystyy. Helmikuussa 2008 sensuuriin joutui sananvapausaktivisti **Matti Nikin** ennakkosuodatusarvostellut kotisivut. Poliisin bannerissa Nikkiä syytetään lapsipornon levittämisestä, vaikka sivuilla ei ole mitään kuvamateriaalia.

Mies oli kerännyt sivustoille lakia arvostelleita kirjoituksiaan sekä listaa osoitteista, joiden tiesi olevan sulkulistoilla. Ennen sensurointia Nikin sivut olivat keskeinen tietolähteenä uuden lain epäkohdista.

Eroon epäilyttävistä viesteistä

Käyttäjien sisällöntuotantoon perustuvien palveluiden, kuten vaikkapa YouTuben tai

keskustelufoorumien, moderointi ei myöskään kuulu sananvapauslainsäädännön piiriin. Ylläpitäjä voi valita asiakaskuntansa rekisteröitymispakolla ja poistaa käyttäjien lisäämää informaatiota käytännössä ilman minkäänlaisia juridista edesvastuuta. Periaatteena on oma tupa, oma lupa.

Tällaisten palveluiden ongelmat eivät niinkään liity käyttäjien oikeusturvaan – palveluitahan ei ole pakko käyttää. Sen sijaan medialukutaidon puute saattaa vääristää sananvapautta. Kuinka moni tavallinen internetin käyttäjä esimerkiksi ymmärtää, ettei keskustelufoorumeilla ole kyse vapaasta kansalaiskeskustelusta, vaan ylläpitäjän vapaasti valitseman linjan noudattamisesta? Siihen eivät perustuslakimme sananvapauspykälät ulotu.

Matti Vanhanen keskusteli tammikuisella Yhdysvaltain matkallaan mm. Googlen perustajien kanssa mahdollisuuksista jäljittää entistä tarkemmin ”epäilyttäviä” viestejä internetin tietotulvasta. Google varmasti tietääkin asiasta yhtä ja toista. Yhteistyössä Kiinan kansantasa-vallan viranomaisten kanssa Google ja muut alan suuryritykset ovat taipuneet vuonna 2003 alkaneen, Kiinan suuren palomuurina tunnetun projektin sensuurivaatimuksiin.

Google Chinan hakutulokset esimerkiksi Tiananmenin verilöylystä, **Dalai Lamasta** tai Fa-

lun Gongista osoittavat kansalaisille, että valtakunnassa on kaikki hyvin – ainoastaan pieni disclaimer-teksti ruudun laidassa muistuttaa, ettei kaikkia hakutuloksia näydetä.

Voltairen päivä internetissä

Toistaiseksi internet on kuitenkin tarjonnut enemmän mahdollisuuksia kuin uhkia sananvapaudelle. Pienelläkin taloudellisella satsauksella jokainen internet-yhteyden päässä oleva suomalainen voi esimerkiksi perustaa oman blogin ja saada äänensä kuuluviin. Internetin merkitys nähtiin myös esimerkiksi vuoden 2006 Muhammed-pilakuvakiistassa.

Suomalaisten valtamedioiden kieltäytyessä julkaisemasta sanomalehti Jyllands-Postenin kuvia ne saattoi löytää ainoastaan internetistä. Pilakuvakiista sai uuden käänteen, kun kuvien piirtäjään kohdistunut salamurhasuunnitelma sai 17 tanskalaislehteä julkaisemaan kuvat solidaarisuuden osoitukseksi ja sananvapauden puolustukseksi.

Sananvapaudesta kirjoittaminen herättää riskitriitaisia ajatuksia. Ne, joiden sananvapautta todella rajoitetaan, eivät voi sanoa sitä ääneen. Toisaalta taas eikö se, että tämänkin artikkelin saa vapaasti painaa ole yksi osoitus siitä, että

järjestelmä kuitenkin pohjimmiltaan toimii ja sananvapaus Suomessa voi ainakin kohtuullisen hyvin?

Kaikesta esitetystä kontrollikriitistä huolimatta on selvää, että internet on pakottanut meidät miettimään käsityksiämme sananvapaudesta uudesta näkökulmasta. Tällä hetkellä internetin villissä lännessä voi julkaista lähes mitä tahansa joutumatta teostaan edesvastuuseen.

Ongelmiin tulee tietenkin voida tarttua, mutta samalla tulisi miettiä, onko täydelliseen maailmaan tähtäävä aukoton sensuurijärjestelmä edes toivottava ratkaisu ja pitäisikö vain hyväksyä, että sananvapaudella on hintansa ja että se kannattaa olla valmis maksamaan.

Voltaire puki käsityksensä sananvapaudesta näihin sanoihin: ”Olen eri mieltä siitä mitä sanotte, mutta puolustaisin hengelläni oikeuttanne sanoa se.” Mutta mitä arvellette - saisiko jo päivän surffailu netissä valistusfilosofinkin tulemaan toisiin aatoksiin? ■

Toisinajattelijana Suomessa

– Policyn haastattelussa Jussi Halla-Aho

Jussi Halla-Ahon harrasteprojektina kasvanut blogi ”Scripta – kirjoituksia uppoavasta lännessä” kerää etusivulleen päivittäin noin 3000-6000 kävijää. Se riittää jo päihittämään suurimpienkin alue- ja puoluelehtien verkkosivut.

Jussi Halla-Aho on 36-vuotias kielitieteilijä, jonka eduskuntavaalikampanja kuumensi tunteita vuosi sitten. Hänen ja **Teemu Laitisen** ”Kuuma peruna” vaalimainos sai tiukkaa palautetta: Julkisen sanan neuvoston silloinen varapuheenjohtaja kirjoitti blogissaan: ”Mainos paljastaa, että Halla-Ahon ja Laitisen agendan keskeinen elementti ei suinkaan ole filosofisesti pohdittu monikulttuurisuuskritiikki, kuten joistakin Halla-Ahon kirjoituksista saattaisi päätellä, vaan rotuennakkoluuloinen ulkomaalaispolitiikka, jonka kulmakivenä on uskontoon ja ihonväriin perustuva syrjintä.”

Halla-aho itse kuitenkin kiistää syytteet rasismista: ”Ihmisiä ei tulisi arvottaa tai kohdella eri tavalla heidän rodullisten ominaisuuksiensa

”Tosiasioita ei voi kriminalisoida, olivat ne miten epämiellyttäviä tahansa.”

perusteella. Myöskään minkäänlaista ”positiivista” syrjintää tai kulttuurisia ja etnisiä erivapauksia ei tulisi sallia, sillä ne rapauttavat yhteiskunnan egalitaarista pohjaa ja ovat tosiasiallista rasismia. Rasismia ei ole totalitaaristen, fasististen ideologioiden – kuten poliittisen islamin kritisointi.”

Mies on toistaiseksi välttynyt oikeustoimilta. ”Pyrin pitäytymään verifioitavissa tosiasioissa ja välttämään subjektiivisia tunteenpurkauksia. Tosiasioita ei voi kriminalisoida, olivat ne miten epämiellyttäviä tahansa”, hän toteaa.

Halla-ahon mukaan on vaarallista ajatella, että sananvapaus ei tarkoita oikeutta loukata. ”Sananvapauslait on luotu turvaamaan juuri sellaisia mielipiteitä, joista joku loukkaantuu tai ei pidä. Neuvostoliitossa kuka tahansa sai vapaasti sanoa, että kommunismi on hyvä ja kapitalismi paha.”

”Ei tällaisella sananvapaudella ole mitään arvoa. Kansalaisten on voitava luottaa siihen,

että tosiasioiden tai omien mielipiteiden esittämisestä ei seuraa sanktioita, kunhan toisista ihmisistä ei esitetä valheellisia väitteitä”, kielitieteilijä huomauttaa.

Halla-aho katsoo, että ilman internetiä kriittistä julkista keskustelua ei käytäisi lainkaan. ”Perinteisen median puolella Suomessa valitsee Ylen, Helsingin Sanomien ja MTV3:n tosiasiallinen tiedotusmonopoli”, hän väittää.

Toisaalta Halla-aho myös myöntää internetkeskustelun heikkoudet. Samalla hän kuitenkin katsoo, ettei oikotietä parempaan keskustelukulttuuriin ole olemassa.

”Kun julkaisukynnystä ei ole, suurin osa siitä kriittisestä keskustelustakin on roskaa. Mutta jos keskustelu kielletään ”sensitiivisyyden” ja poliittisen korrektiuden nimessä, päätöksentekokaan ei perustu erilaisten näkemysten ja näkökohtien punnitsemiseen vaan utopistisiin fantasioihin. Onnistunutta politiikkaa voidaan tehdä vain tosiasioiden pohjalta.”

**KAPAKKA
KIINNI**

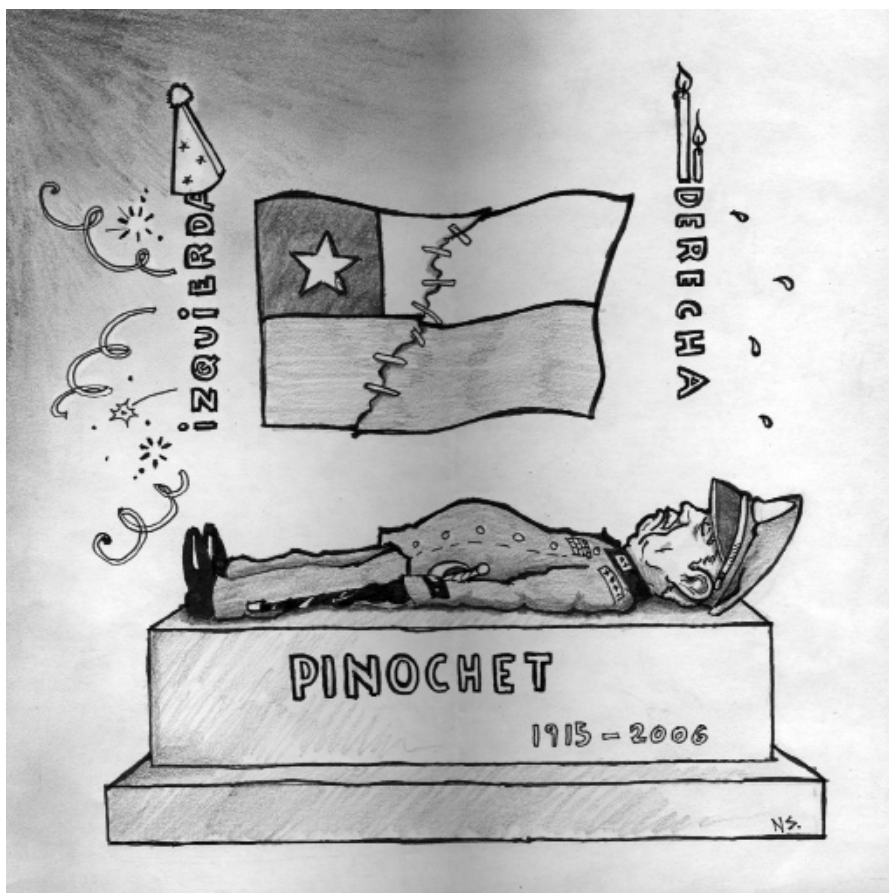
**KAPAKKA
AUKI**

**Kierrekorkilla
kädenkäänteessä
kapakkatunnelmaan
ja takaisin.**

ALCOHOL
0,20€
PER LITRA

Chile - kahdesti kahtia

JOHANNES NIEMELÄINEN
KUVITUS: NIKLAS SAXÉN

1970-luvun vasemmistolaisuuden symboli, diktatuurin jäljet, nyt nainen valtionpäämiehenä. Lattarimatkaaja raportoi Policylle kosketuksistaan maahan maailman toisella laidalla.

Ennen matkaani Etelä-Amerikkaan mielikuvani Chilestä oli erittäin positiivinen, ja uskoin kohtaavani kehittyneen ja erittäin eurooppalaisen yhteiskunnan. Chileä johtaa naispresidentti, maa on tällä hetkellä Etelä-Amerikan rikkain, köyhyys on onnistuttu puolittamaan **Augusto Pinochetin** valtakauden jälkeen ja Suomessa katsottuna poliittinen tilanne vaikuttaa vakaalta.

Saapuessani Santiago de Chileen kaikki tosiasiat näyttivät tukevan tai jopa vahvistavan käsitystäni. Liikenne oli vastoin ennakko-odotuksiani ihailtavan rauhallista ja turvallista, eivätkä ihmiset tai tapakulttuuri aiheuttaneet juuri minkäänlaista shokkia. Poliisitkin olivat ystävällisiä ja korrup-toitumattomia. Olin hämmentynyt, en voinut käsittää, miten vain 17 vuotta vanhan diktatuurin jäljet oli voitu pyyhkiä näkymättömiin jokapäiväisestä elämästä. Jos minulla ei olisi ollut mahdollisuutta viettää aikaa paikallisten ihmis-

ten kanssa, luulen, että mielikuvani yhtenäisestä ja menestyvästä Chilestä olisi pinttynyt aivoihini pysyvästi.

Kenen joukoissa seisot?

Pinochetin diktatuurin muistot eivät ole vielä hävinneet – tai kaikki haavat täysin parantuneet. Vaikka chileläiset elävät arkea yhtenä kansana, jalkaa historia ihmiset edelleen kahteen leiriin. Vielä nykyäänkin ongelmien ilmetessä puolet kansasta muistelee nostalgisesti 1970- ja 80-lukuja; toinen puolikas puolestaan kuuluu Pinochetin terroristia ja talouspolitiikasta kärsineisiin. Ihmisoikeusrikkomuksista huolimatta Pinochetin hallinnon kannattajat pitivät diktatuurin valtakautta Chilen kulta-aikana.

Moni joutui henkilökohtaisesti väkivallan sekä kidutuksen uhreiksi – tai sitten kohteena olivat

sukulaiset ja ystävät. Sellaista ei ole helppo unohtaa. Tätä karkeaa kahtiajakoa on mahdotonta aistia Chilessä kulkiessa, mutta paikallisten kanssa jutellessa jako nousee esiin. Erityisesti poliittisten kriisien aikana kansa muistaa menneisyytensä. Vanhat pinochetilaiset ovat kritisoineet kohtuuttomasti nykyistä presidenttiä, **Michelle Bacheletia**, Santiagon bussiuudistusten takia, vaikka huomattavaa edistystä onkin tapahtunut.

Itse koin historiallisen kahtiajaon tutustuessani paikalliseen ravintolakulttuuriin. Nuoren miehen alkaessa huutaa ”Viva Pinochet!”, kuului ravintolasta välitön vastine ”Viva Allende!”. Onnekseni tapahtuma päättyi kuitenkin ilman suurempaa konfliktia.

Chileläisten poliittisuus saa välillä myös huvittavia piirteitä: iäkäs rouvashenkilö muisteli läm-möllä Pinochetia, mutta ihmetteli ja valitteli,

”Jos minulla ei olisi
ollut mahdollisuutta
viettää aikaa paikallisten
ihmisten kanssa Luulen, että
mielikuvani yhtenäisestä
ja menestyvästä
Chilestä olisi pinttynyt
aivoihini pysyvästi.”

miksi chileläiset yritykset ovat ulkomaalaisten omistuksessa, eikä valtio omista enää juuri mitään.

Vaikka Chile on pinnan alla kaikkea muuta kuin yhtenäinen, on anteesianto ollut yksi merkittävimmistä tekijöistä maan saavuttaessa nykyisen poliittisen vakautensa. Kouriintuntuvien esimer-

ki tästä oli, kun chileläinen ystäväni kertoi hänen isänsä nähneen kahden ystävänsä ammuttavan kuoliaaksi silmiensä edessä. Hän ei kuitenkaan ollut tapahtuneesta katkera tai vihainen, lähinnä surullinen.

Kaikki eivät ansaitse yhtä paljon

Suomessa lähes yhtä usein unohdettu asia on maata jakavat tuloerot. Vaikka Chile on nykyään taloudellisesti Etelä-Amerikan menestynein valtio, elää yli 15 % maan väestöstä edelleen köyhyysrajan alapuolella. Luku ei ole suuri verrattuna moneen muuhun maahan, mutta Latinalaisen Amerikan kehittyneimmästä valtiosta puhuttaessa jää asia usein huomiotta. Valtaosa köyhistä on maaseudulla asuvia intiaaneja ja rannikon kalastajia, mutta myös kaupungeissa on runsaasti köyhiä.

Konkreettisimmin köyhyys näkyy harmaan talouden ammattien runsaudessa. Esimerkkinä parkkeerausavustajat olivat yleinen näky kaduilla ja parkkipaikoilla. Chileläisen ystäväni mielestä tämä ei ollut ollenkaan huono asia, ja hänen eriskummallinen johtopäätöksensä olikin, että vastaavia tippiperiaatteella toimivia töitä tulisi lisätä maan työllisyystilanteen parantamiseksi.

Virallisen köyhyysrajan alapuolella elävien lisäksi Chilessä on useita, joiden ansiot eivät riitä kunnolla elämiseen. Keskiluokkainen tyttö valitti, kuinka epäreilua on, että toiset työskentelevät

12 tuntia päivässä ja tekevät kahta erillistä työtä, eivätkä silti pysty elättämään perhettään toisten nauttiessa ylisuuria ansioita. Tuloerot ovat niin suuret, että voin sanoa Chilen jakautuvan kahtia hyvin toimeentulevaan ylä- ja keskiluokkaiseen enemmistöön, mutta toisaalta köyhään vähemmistöön, jonka elinolosuhteet ovat suoraan viime vuosisadan alkupuolelta.

Taiteilua pallon kahdella puolella

Köyhän väestönsä runsaslukuisuus tuntuu kottelevan kovasti parempiosaisien omaatuntoa. Chilessä järjestetään vuosittain Telecon-rahakeräys, jonka tuotolla autetaan invalidien lisäksi erityisesti köyhiä – jalkapallon ohella Telecon on ainoa, kaikkia chileläisiä oikeasti yhdistävä asia. Omaatuntoa puhdistetaan myös jakamalla joulun jälkeen lahjoja intiaaneille ja muille köyhille. Ystäväni tyttöystävän antaessa autostaan lahjoja intiaaneille, minulle tuli kiusallinen olo kuvitellessani heidän vain puhdistavan omaatuntoaan. Toisaalta, lahjat otettiin ilolla vastaan, enkä usko Teleconinkaan häiritsevän ketään.

Chile menestyy tällä hetkellä erittäin hyvin. Mielissä tulee kuitenkin pitää, että maa on kaikkea muuta kuin yhtenäinen. Vaikka maan kahtiajakautuminen sekä poliittisesti että taloudellisesti ei tule ilmi jokapäiväisessä elämässä, ei chileläinen ole unohtanut taustalla kyteviä ristiriitoja.

Vasemmistolaisrakkautta ja suorituspainien ristitulta

JONI KARJALAINEN

Moni suomalainen tuntee ytimissään yhä taistolaisaikojen ja politisoituneelta 1970-luvulta kumpuavat sympatiat maailman ensimmäistä demokraattisilla vaaleilla valittua sosialistipresidenttiä, **Salvador Allendea**, kohtaan. Paha maailma vei vapaustaistelijan ja tappoi oikeudenmukaisuuden, idealisoidun hyvän symbolin, johon vilpittömästi uskottiin. Entä nyt, kuka pelastaa meidät nyky-yhteiskunnan tuottavuuspaineilta ja kohtalolta?

Tänä vuonna valtsikan speksi, Tehokkuuden vangit, parodioi uusliberaalia nykyhetkeä. Tarvitseeko elämän olla pelkkiä opintopisteitä ja individualismia, eikö siihen kuulu myös luova yhteisöllisyys? Mieti, mistä sinä haluat muistaa opiskeluaikasi kahdenkymmenen vuoden kuluttua, lukemistasi kirjoista – vai henkilöistä, jotka kirjoittavat seuraavat kirjat?

Ystävyys, yhteistyö ja avunanto käsitetään nykyään enemmän tummasävyisistä sivumerkityksistään kuin häpeilemättömästi tavoittelemisen arvoisina arjen saavutuksina. Mihin suomalainen asettaa itsensä nyky-yhteis-

kunnan vaatimusten ja vasemmistonostalgian ristitulella?

Manu Chao, Vanhan valtaus, Tampere, Ultra Bra, Neuvostoliitto, DDR, Che Guevara, Kuuba, Latinalaisen Amerikan vapaustaistelu. ”Sosialismin utopia on suomalaisen yhteiskunnan kehityksessä vahvasti läsnä”, toteaa Aleksanteri-instituutin johtaja **Markku Kivinen**. Minkä puolesta taistele epäpoliittisoinut valtsikalainen – vai näkeekö hän enää mitään, minkä puolesta taistella? Luultavasti ei minkään, sillä aikaa elämänarvojen punnitsemiselle ei jää, täytyyhän hänen keskittyä valmistumiseen mahdollisimman nopeasti.

Varmaa tässä maailmassa onkin vain se, että VOO lähtee myös ensi talvena Latinalaiseen Amerikkaan – opettelemaan elämää, ei elämään opiskellen.

”Viva Allende!”

NÄIN OSALLISTUT MAAILMANPOLIITTISEEN KONFLIKTIIN

NIKLAS SAXÉN

Lähden tänä keväänä Palestiinaan kolmeksi kuukaudeksi vapaaehtoiseksi tekemään ruohonjuuritason rauhantyötä. Ohjelma on Kirkon Ulkomaanavun järjestämä, nimeltään EAPPI.

Ecumenical Accompaniment Programme in Palestine and Israel käynnistettiin Kirkkojen Maailmanneuvoston (WCC) taholta vastauksena Jerusalemin kirkkonjohtajien pyyntöön. Ohjelman kautta lähetetään eri maista vapaaehtoisia paikallisten kirkkojensa kautta asumaan Palestiinaan ja työskentelemään paikallisväestön parissa. Sijoituspaiikkoja on erilaisia, aina Jerusalemistä pieniin kyliin. Eri paikoissa on eri tehtäviä. EAPPI voi tehdä työtä Israelin armeijan tarkastuspisteillä valvoen tarkastuspisteiden toimimista, ihmisoikeuksien toteutumista ja raporttoimalla näistä eteenpäin. Vapaaehtoiset voivat olla mukana rauhanomaisissa mielenosoituksissa sekä todistamassa palestiinalaisten talojen purkua.

Pienimmissä kylissä autetaan sadonkorjuussa tai vuohien paimentamisessa juutalaissiirtokuntien lähellä. Yksi tehtävistä on palestiinalaislasten saattaminen kouluun, mahdollisesti aggressiivisten siirtokuntalaisten ohi. Ennen kaikkea läsnäolon tarkoituksena on helpottaa siviilien elämää rauhallisempaan suuntaan.

Ohjelma on huolellisesti suunniteltu ja toimii kolmitahoisesti: ensinnäkin, se pyrkii suojelemaan läsnäololla, toiseksi osoittamaan solidaarisuutta palestiinalaisalueen miehitystä vastaan ja kolmantena osana toimii informaatiotyö, johon vapaaehtoiset sitoutuvat lähtiessään.

Luet juuri sen tuotosta.

Seuraavassa numerossa Polycin ulkomaankirjeenvaihtaja raportoi Palestiinan tilanteesta paikan päältä.

Gaza, Länsiranta. tiekartta hävisi johonkin. Pommit tippuvat, vuosikymmenet vaihtuvat. Israel-Palestiina-konflikti seitsemässä viipaleessa, olkaa hyvä!

- Viime vuonna konfliktissa kuoli 13 israelilaista ja 373 palestiinalaista. Tämä oli rauhallisin vuosi toisen intifadan alkamisen jälkeen. Hamasin voitokas valtataistelu Fatahin kanssa Gazasta vaati 344 henkeä. Konfliktissa taistellaan maasta. Tilanteella on uskonnollinen konteksti, mutta se ei määrittele ongelmaa.
- Palestiinalaisalueiksi kutsutaan Länsiranta

ta ja Gazaa. Gazan alue on n. 40x10km ja asukkaita on n. 1,5 miljoonaa. Länsiranta on n. 130x50km ja asukkaita on 2,8 miljoonaa. Näistä 40 % on pakolaisia. Aluerajat pohjautuvat YK:n välityksellä 1949 solmittuihin rauhansopimuksiin Israelin ja ympäröivien valtioiden välillä. Israelin rakentama turvamuuri ei seuraa näitä rajoja, eikä Israel ole tunnustanut itselleen rajoja.

- Israelille alueen vihamielisyys valtiota kohtaan, turvallisuus, sekä veden ja maan riittävyys ovat konfliktin avainkysymykset. Terroristijärjestöksi määritelty Hamas edustaa kahden ensimmäistä uhkaa. Yhdysvallat on Israelin päätökijä niin taloudellisesti, aseellisesti kuin poliittisesti. Israel on ydinasevalta.
- Pakolaiset ovat peräisin joko 1949-, tai 1967-sodista, tai heidän maansa on takavarikoitu (siirtokuntia tai turvamuuria varten). YK:n rekisterin mukaan palestiinalaispakolaisia on 4,4 miljoonaa, yhteensä 58 pakolaisleirissä. Palestiinalaispakolaiset ovat elävä todiste siitä, ettei nykyinen Israelin alue ollut 'alue il-

man ihmisiä'.

- Jerusalem on taloudellisesti elintärkeä. Myöskään sen uskonnollista arvoa ei voi korostaa liikaa. Jerusalem jakautuu Länsi- ja Itä-Jerusalemiin, joka kuuluu 1949-ajan palestiinalaispuolelle. Käytännössä Israel hallinnoi Jerusalemiä. Kansainvälisen tuomioistuimen laittomaksi tuomitsema turvamuuri kulkee sen ympäri.
- Siirtokuntien määrä palestiinalaisalueilla on kasvanut Israelin perustamisesta lähtien. Siirtokuntia on 235, siirtokuntalaisia n. 450 000, joista 200 000 Itä-Jerusalemissa. Ortodoksi-juutalaiset pitävät Palestiinaa Jumalan juutalaisille lupaamana maana. Palestiinalaisalueilla asumisesta saa valtion tukea, kaikki siirtokunnat ovat Israelin armeijan turvaamia.
- Palestiinalaisille tärkeimmät kysymykset ovat – itsenäisen valtion lisäksi – Jerusalem, juutalaissiirtokunnat ja pakolaisten oikeus palata kotiseuduilleen.

OHUEN OHUET SEMIVEGET

KALLE VALKAMA
KUVITUS: JOUNI HOPIA

Lihaa, jauhelihaa! Valmiiksi jauhettuina asiat sulavat helpommin. Nälkä ei vaivaa ja kaloreita ei tarvitse hukuttaa tajunnanvirtaan. Liikaahan niitä ei kerry kuitenkaan, koska toimin lähes kuten kaikkien valtsikalaisten matemaatikkojen rakastama Pythagoraskin aikoinaan.

Olen semi-demi-trendi-pollo-pesco-lakto-ovo-vegetaristi, joskin joskus lipsun myös fennon puolelle. Tosin edellistä tapahtuu ainostaan salaa silloin kun suomalaiset tomaatit ovat espanjalaisia halvempia. Muuten toimin tarkasti kuten kunnan aatteellisen kuuluukin.

Eroan kuitenkin perinteisestä aatteellisesta siinä määrin, että hyväksyn myös anti-ortodoksiantit eli henkilöt, jotka eivät noudata välttämättä täysin vastaavaa ingmannia kuin allekirjoittanut.

Esimerkiksi Espanjan Kuningattaren Sofien kanssa ollaan oikein hyvää kasviskeittoa, vaikka hän noudattaakin pelkkää pescovegetarismia. Marbellan huvilanaapureina tervehdimme aina kohdattaessa emmekä anna yhden kalan hyppiä silmille. Slovenian presidentti Janez Drnovšekin on yllättävän hyvä tyyppi ollakseen vegaani. Enkä sano tätä jatkaakseni myöhemmin Nicolas Sarkozy'n nuoleskelua.

Olen kuitenkin surukseni kuullut huhun, että nykyään vaippaikäisillekin aletaan jo heti maitorauhasten nuoleskelun jälkeen tarjoilla ruokia tulevan kevään EU-huipukokouksen listalta. Matti Vanhasen esimerkin mukaan keväällä entrecôte muuttuu vodkan tavoin marjoiksi.

Kyseisten perheiden vauvat saavat tulla toimeen ilman Sivuraiteen ”Tosimiehenvegeä” sekä useimpia karkkeja vain saadakseen itse valita täysi-ikäisiksi tultuaan kenen jou-

koissa haluavat seistä. Taiston vai sen presidentin, jonka nimessä oli liikaa konsonantteja silloin - tai tällöin.

Samaan kategoriaan kuuluu perheen päätös lapsen kastamatta jättämisestä perustellen asiaa yllättäen: ”Lapsi saa sitten kylä aikuisena päättää mihin ryhmään hän haluaa kuulua.” Taiston vai sen hellän kunninkaan, jolla oli verenhyytymistäuti.

Tavallaan nurinkurista istuttaa jälkikasvu vaihdellen tiukka ja väljään sapluunaan kuitenkin perustellen päätöksiä aina myöhemmällä yksilönvapaudella. Yleensä perheessä argumentointi on saattanutkin kyseisissä tapauksissa liian usein jäädä ”nauhanmahajuoksete vs. mikrobiologinen juoksete” – keskustelun jalkoihin.

Ylipäätäänkin keskustelun siirtyessä Marbellan lastenaltaan reunalla tasolle, jossa ”oman” argumentin ensimmäinen lause on kopioitu eläinoikeusfoorumilta, toinen vegaaniliiton kotisivuilta ja viimeinen Paavo Arhinmäen Punavihreästä sukupolvesta uin ennemmin kahdentoista ja puolen metrin altaassa kilometrin kissaa kuin jään kertomaan omia tässä tapauksessa täysin turhia mielipiteitä. Rasistista voidaankin ajatella olevan ennemmin omien ajatuksiensa kritisoinnin estäminen, oman ”nälkäiset lihansyöjät tappavat Afrikan nälkäänäkevät vielä nälkään” – oivalluksensa jälkeen.

Olitpa sitten uskonnoltasi, ideologialtasi tai vain ylipäätään maailmankatsomukseltasi subjektiivisuudessasi objektiivinen, älä anna laulun tavoin todistettavasti käyntikorttissasi lukea ainakaan aatteellinen, tietämättä tarkoitatko aatteellista vai aatelista. Molemmiin taitaa olla paremmin, mutta jauha asiaa kuitenkin ensin toki myös omassa lihamylyssäsi.

TAIDETTA, SAATANANA!

JULIA JOUSILAHTI

Teemu Mäki tappoi kissan ja Kristian Smeds julisti Suomen kuolleeksi. Nämä maamme taidekenttää ja sen konventioita ravistelleet tapaukset nostattivat laajasti kohua. Ne olivat kuitenkin myrsky vesilasissa verrattuna hurrikaaniin, joka sai alkunsa Oulussa 17. tammikuuta 1987.

On lauantaiamupäivä Pohjoisen teatteripäivillä. Oulun kaupunginteatterin saliin on koontunut vajaat sata ihmistä kuulemaan teatterinjohtaja **Jussi Helmisen** puheenvuoroa. Kesken puheen lavalle astuvat neljä miestä, jotka riisuvat itsensä alasti. Yksi heistä ottaa esiin partakoneen terän ja viiltää toisen ranteensa auki samalla, kun muut alkavat valella itseään ulosteella. Pian katsomon ilman täyttää jauhesammuttimen valkoinen pöly, ja miehet ryntäävät yleisöön. Muovikasseistaan he heittävät läsnäolijoiden päälle paskaa ja kananmunia. Paukkupommit räjähtelevät, ja miehet huitovat yleisöä ruoskilla. Syntyy kaaos, kun ihmiset ryntäävät paniikissa ulos salista. Paikalle soiteetaan poliisi ja palokunta, ja joku oksentaa vessassa. Jumalan teatteri on noussut lavalle.

Jumalan teatteri – ryhmä oli neljän Teatterikorkeakoulun opiskelijan, **Jari Halosen**, **Jari Hietasen**, **Esa Kirkkopellon** ja **Jorma Tommilan** projekti. Vaihtoehtoteatterin tekijänä tämä, vielä tuntematon, toisen vuosikurssin opiskelijoista koostuva ryhmä, oli kutsuttu ”rikkomaan rajoja” Ouluun. Tilatessaan ”te-

atterimanifestiksi” mainostetun teoksen, Jussi Helminen ei kuitenkaan voinut tietää, mitä lavalla tultaisiin näkemään. Jumalan teatterin ensiesitys Helsingin Lepakossa oli kyllä pitänyt sisällään esimerkiksi alastomana ristillä roik-kumista ja pakokaasun levittämistä yleisöön, mutta performanssi ei juuri saanut huomiota mediassa.

Oulun tapaus sen sijaan nousi vielä samana iltana tiedotusvälineiden ykkösuutiseksi. Seuraavan päivän lehdissä puhuttiin esityksestä skandaalina ja teatteriterrorismina. Kiihkeimmät tahot olisivat halunneet sulkea Teatterikorkeakoulun, ja kulttuuriministeri **Gustav Björkstrand** ajoi Jumalan teatterin tempaus-ta kehuneen professori **Jouko Turkan** erottamista, mikä lopulta jäi kuitenkin toteutumatta. Jumalan teatterin jäsenet saivat sakkoja, ehdolliset vankeusrangaistukset, ja heidät erotettiin Teatterikorkeakoulusta vuodeksi.

Mikä sitten oli se sanoma, jota Jumalan teatterin kautta haluttiin välittää? ”Pojat vain purkivat pahaa oloaan”, totesivat monet episodin

jälkeen. Ryhmän itsensä mukaan kyseessä oli kannanotto viihteellistynyttä laitosteatteeria vastaan: ”Teatterissa tehdään paljon paskaa. Näkemäänsä paskaan jengi ei reagoi, oikeaan paskaan kylläkin.”

HY:n teatteritieteen professorin **Hanna Korsbergin** mukaan Jumalan teatterin vaikutuksia suomalaisen näyttämötaiteeseen on tutkittu paljon, ja on todettu, ettei performanssi lopulta juuri muuttanut teatterikenttää. Pitkään jatkunutta debattia taiteen rajoista se kuitenkin herätti.

Sitten Jumalan teatterin mikään taidetapaus ei ole vielä onnistunut herättämään yhtä rajuja tunteita, mutta sama keskustelu nousee pinnalle tämän tästä. Viimeisin esimerkki lienee, kun poliisi takavarikoi taiteilija **Ulla Karttusen** lapsipornoa kritisoivat kuvat galleriasta.

Yksimielisyyteen siitä, mitä taiteen nimissä saa tehdä, tuskin päästään koskaan. Samalla taide kuitenkin kuin vahingossa täyttää tehtävänsä, nimittäin herättää ajatuksia ja tunteita.

MISSÄ HE OVAT NYT?

Jari Halonen: elokuva- ja teatteriohjaaja, alansa ”nuori, vihainen mies”, jonka tunnetuimpia töitä ovat mm. elokuvat Aleksis Kiven elämä (2002), Joulubileet (1996) sekä Lipton Cockton in the Shadows of Sodoma (1995)

Jari Hietanen: vakionäyttelijä tamperelaisessa teatteri Telakassa. Hän on näytellyt myös tv-sarjassa Raid sekä mm. elokuvissa Populärmusik från Vittula (2004) ja Lunastus (1997.)

Esa Kirkkopelto: taiteellisen tutkimuksen professori Teatterikorkeakoulussa sekä tutkija ja opettaja HY:n taiteiden tutkimuksen laitoksella. Hän on ohjannut ja käsikirjoittanut näytelmiä mm. Ylioppilasteatterille ja Q-teatterille. Hänen viimeisimpiä näytelmiään ovat olleet Veto-apua ja läheltä piti – tilanteita (2003) ja Aniara (2006.)

Jorma Tommila: on näytellyt mm. elokuvissa Suden vuosi (2007), Vares-yksityisetsivä (2004) ja Rölli ja metsänhenki (2001.) Hän myös käsikirjoitti elokuvan Aleksis Kiven elämä. Tommila voitti vuonna 1996 parhaan miespääosan Jussi-palinnon elokuvastaan Joulubileet.

**VÄHEMMISTÖN PUHEENVUORO :
KESKUSTALAINEN KAUPUNGISSA**

ONKOMUSTA UUSI VALKOINEN?

Kuluvaa talvea ei Etelä-Suomessa ole käytännössä ollut, mikäli talven yhdistää lumeen ja kohtuulliseen pakkaseen. Tammikuun keskilämpötila oli koko maassa 4-6 astetta tavanomaista korkeampi sekä melko sateinen. Vastaavien talvien ennustetaan ilmastomuutoksen myötä lisääntyvän ja sateiden tulevan varsinkin eteläisessä Suomessa lumen sijasta vetenä. Kaamosmasennukseen on helppo vaipua, kun aurinko ei lataa akkuja pilvipeitteen ja lumettoman maan vuoksi.

Ilmastomuutos on ollut monelle toistaiseksi abstrakti ja melko yhdentekevä asia, ja tiedemaailman hidas konsensuksenmuodostus on antanut epäilijöille tilaa. Lauhat talvet, lisääntyvät sateet, tulvat ja toisaalta kuivuus ovat erittäin kompleksisten ilmiöiden seurauksia, eivät syitä. Moottorisahan laulamista Borneossa, lämpimän veden haiden tunkeutumista Etelämantereen ennen kylmille vesille ja Kiinan peittämistä moottoriteillä voi olla hankala yhdistää lumettomaan Helsinkiin.

Tilanteen tekee entistä tukalammaksi se, että vaikka kasvihuoneilmiön mekanismit tunnetaan jo varsin hyvin, ilmakehän käyttäytymistä ei tunneta tarkasti. On täysin mahdollista, että ihmisen jo aiheuttama tuho on jo peruuttamatonta. Ilmakehän tasapainotila on voinut järkkäyä, eikä sen palauttamiseen ole mitään tunnettuja keinoja, varsinkin, koska hiilidioksidipitoisuus kasvaa koko ajan.

Päätöksentekijöiden pitäisi pystyä tarkastelemaan asioita pitkällä aikavälillä, eikä vain ratkoa välittömiä kriisejä. Teknokraattisessa, vanhentuvassa ja monimutkaisessa yhteiskunnassa ei vain tunnuta arvostavan tämänkaltaista ajattelua. Toivoo on silti ilmassa, sillä ongelmat ovat ainakin tiedossa. Kun yksittäinen kiinalainen yskii nokea, hän tuskin ylistää kommunistista puoluetta siitä autuudesta. Ja kun suomalainen erämies joutuu metsään rullasuksilla, niin lamppu saattaa syttyä. Emme ole yksin tai eristyksissä.

ANTTI KAIKKONEN

Kirjoittaja on tuusulalainen kansanedustaja (kesk.) ja eduskunnan suuren valiokunnan varapuheenjohtaja, jolla on tilastollisesti enemmän ikävuosia edessä kuin takana.

**Nooasta elämäsi kydyt.
Verrattomat edut
opiskelijoille.**

**Jätä yhteydenottopyyntö
osoitteessa www.nooa.fi
tai piipahda konttorissamme.**

 **Nooa
Säästöpankki**

Nooa Aleks, Iso
Omena, Itäkeskus,
Järvenpää, Kerava,
Lasipalatsi, Myyrmäki,
Sello, Tapiola,
Tikkurila. 010 436 6410
www.nooa.fi

How often do you get the chance to test your future job?

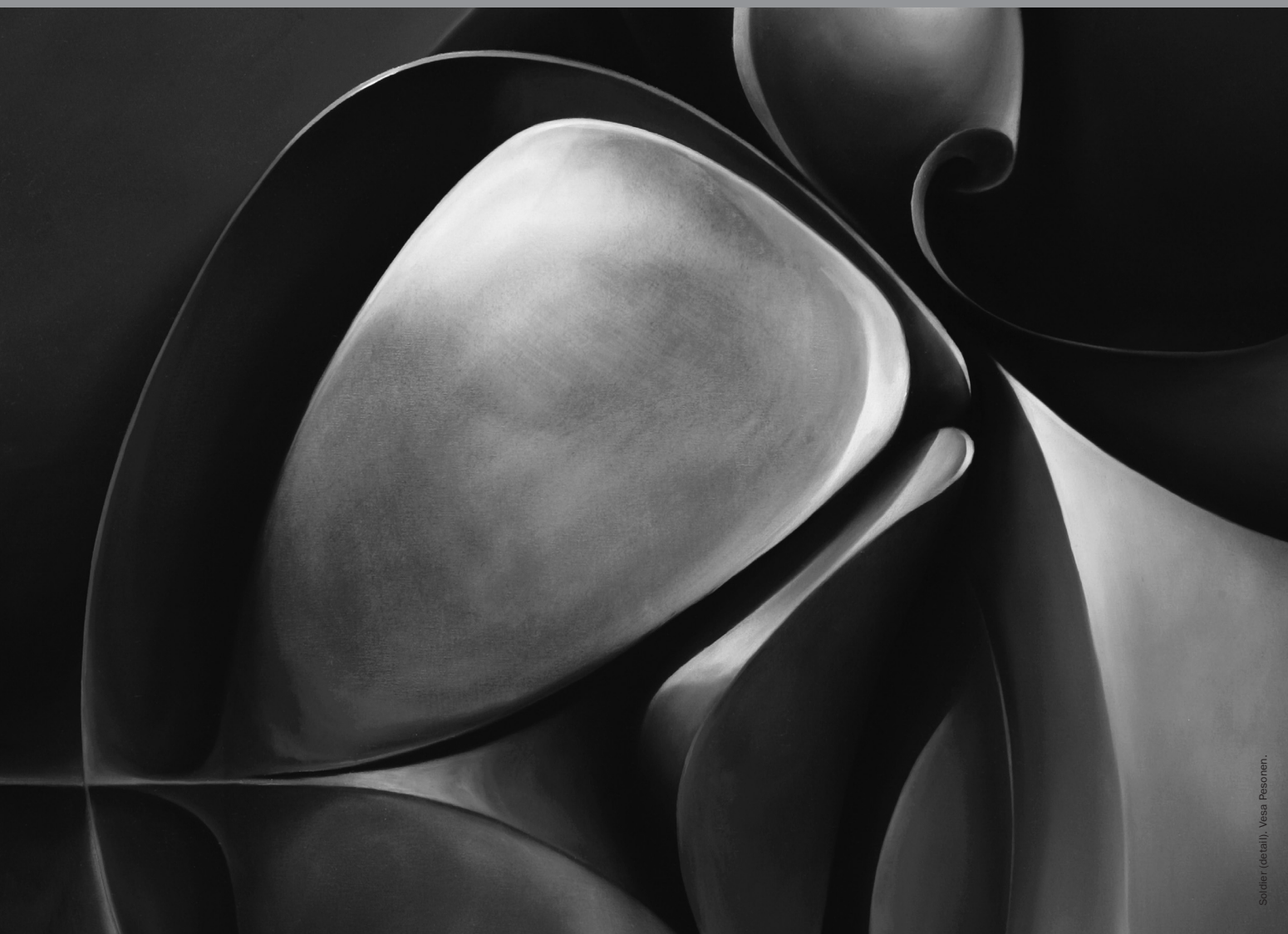
Are you interested in working in a challenging environment? Do you possess distinctive analytical and problem solving skills as well as initiative and drive? Do you in addition have 120 ECTS credits or more?

McKinsey Helsinki office is looking for active and ambitious students with outstanding record for its Helsinki Internship.

The internship program offers a hands-on experience working as a management consultant for 8–12 weeks.

You will work as a member of a team that addresses the critical challenges that top level clients are facing and you will receive extensive coaching and feedback from your fellow consultants.

Apply by March 31, 2008 by filling in an online application at www.mckinsey.fi

Soluter (detail), Vesa Pesonen.

McKinsey & Company